

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**Кафедра педагогіки та методики
навчання іноземних мов**

СИЛАБУС

**дисципліни вільного вибору аспіранта
«Професійно-методична компетентність
викладача іноземних мов»**

Спеціальність: А1 Освітні науки

Освітня програма:

**«Сучасні наукові освітні студії: педагогіка,
методика навчання іноземних мов і культур,
наукова англійська мова»**

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень, освітній і науковий ступінь – доктор філософії
Кафедра	Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов
Факультет	Філологічний факультет освітніх технологій
Викладач	Устименко Ольга Михайлівна, кандидат педагогічних наук, доцент
Статус дисципліни	Дисципліна вільного вибору аспіранта
Курс, семестр	Другий рік навчання, третій семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити, 90 годин
Мова викладання	Українська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Дисципліна «Професійно-методична компетентність викладача іноземних мов» забезпечує професійно-методичний та особистісний розвиток аспіранта і спрямована на формування та розвиток професійно-методичної компетентності викладача, здатного до реалізації функцій і видів професійно-методичної діяльності у різних формах організації освітнього процесу з іноземних мов у вищій школі. Аналізується професійно-методична компетентність викладача з метою формування мовних і мовленнєвих компонентів професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності й інтегрованого формування лінгвосоціокультурної і навчально-стратегічної компетентностей в аудиторній та самостійній роботі студентів, в організації їхньої позааудиторної роботи з іноземних мов. Формуються методичні знання і вміння, які забезпечують професійно орієнтовану цифрову компетентність викладача вищої школи як компонента його професійно-методичної компетентності.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Метою вивчення дисципліни є усвідомлення аспірантами необхідності поглиблення методичних знань, розвитку методичних умінь формування професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності студентів у різних формах організації освітнього процесу, оцінювання рівня її розвитку на основі сучасних методів, засобів і технологій навчання.

Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	Формування і розвиток професійно-методичної компетентності викладача, здатного до реалізації функцій і видів професійно-методичної діяльності у різних формах організації освітнього процесу з іноземних мов у вищій школі. Оволодіння професійно-методичними вміннями формування у студентів мовних і мовленнєвих компонентів професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності та інтегрованого формування лінгвосоціокультурної і навчально-стратегічної компетентностей в аудиторній та самостійній роботі студентів, в організації позааудиторної роботи з іноземних мов. Оволодіння методичними знаннями і вміннями професійно орієнтованої цифрової компетентності викладача вищої школи.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Компетентності аспірантів з навчальної дисципліни «Професійно-методична компетентність викладача іноземних мов» базуються на <i>інтегральній, загальних і фахових компетентностях</i>, визначених освітньо-науковою програмою. Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати комплексні завдання і проблеми в галузі освіти у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань із загальнопедагогічних дисциплін (загальна педагогіка та історія педагогіки; теорія та методика навчання іноземних мов в закладах освіти різного типу), тенденції їх становлення і розвитку, сучасного стану й актуальних проблем, новітніх наукових парадигм і методології педагогічних досліджень та/або професійної практики. Загальні компетентності. ЗК 2. Здатність до системного наукового пізнання, комплексного застосування здобутих знань у практичній діяльності на засадах загальної та спеціальної методології. ЗК 6. Здатність до міжкультурної наукової комунікації, міжнародного співробітництва, відстоювання власних наукових поглядів українською та іноземними мовами в академічному середовищі з метою презентації та обговорення результатів свого наукового здобутку в усній та письмовій формі. ЗК 7. Здатність на основі етичних міркувань спілкуватися з різними цільовими аудиторіями, використовуючи відповідну лексику, методи, техніки, прийоми та стратегії комунікації, мотивувати аудиторію рухатись до спільної мети в роботі вітчизняних і міжнародних науково-дослідницьких колективів у контексті європейської

	та євроатлантичної інтеграції України. ЗК 10. Здатність проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності, ефективно працювати в команді, самостійно та автономно, демонструвати персональну відповідальність в міжнародному науковому просторі на засадах норм наукової етики, морально- етичних цінностей, дотримуючись положень академічної доброчесності в наукових дослідженнях і професійно-педагогічній діяльності. Фахові компетентності. ФК 13. Здатність до демонстрації значної авторитетності, інноваційності, високого ступеня самостійності; академічної та професійної доброчесності; постійної відданості розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності; здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.												
Види занять і їхній розподіл за годинами	Розподіл годин відповідно до робочого навчального плану: <table><tr><th>Види занять</th><th>Денна/вечірня форма</th><th>Заочна форма</th></tr><tr><td>лекції</td><td>20 год.</td><td>6 год.</td></tr><tr><td>практичні заняття</td><td>10 год.</td><td>4 год.</td></tr><tr><td>самостійна робота</td><td>60 год.</td><td>80 год.</td></tr></table>	Види занять	Денна/вечірня форма	Заочна форма	лекції	20 год.	6 год.	практичні заняття	10 год.	4 год.	самостійна робота	60 год.	80 год.
Види занять	Денна/вечірня форма	Заочна форма											
лекції	20 год.	6 год.											
практичні заняття	10 год.	4 год.											
самостійна робота	60 год.	80 год.											
Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни	<i>Змістовий модуль 1. Зміст професійно-методичної компетентності викладача іноземних мов</i> Тема 1. Методична компетентність в інтегрованому формуванні навчально-стратегічної, лінгвосоціокуль-турної та професійно орієнтованих мовних компетентностей Тема 2. Методична компетентність в інтегрованому формуванні навчально-стратегічної, лінгвосоціокультурної та професійно орієнтованої іншомовної компетентності у рецептивних видах мовленнєвої діяльності Тема 3. Методична компетентність в інтегрованому формуванні навчально-стратегічної, лінгвосоціокультурної та професійно орієнтованої іншомовної компетентності в говорінні Тема 4. Методична компетентність в інтегрованому формуванні навчально-стратегічної, лінгвосоціокультурної та професійно орієнтованої іншомовної компетентності в письмі <i>Змістовий модуль 2. Планування та організація освітнього процесу з іноземних мов і культур у закладах вищої освіти</i> Тема 5. Форми організації освітнього процесу з іноземних мов і культур у закладах вищої освіти Тема 6. Методи, прийоми, засоби і технології формування професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності Тема 7. Методика планування та організації												

	практичних занять з іноземних мов і культур Тема 8. Методика планування та організації самостійної позааудиторної роботи з іноземних мов і культур Тема 9. Методика планування та організації позааудиторної роботи студентів з іноземних мов і культур Тема 10. Методика контролю та оцінювання сформованості професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності, окремих її компонентів і складників																				
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	Оцінюються такі складники: <table><tr><td>Аудиторна та самостійна робота аспіранта</td><td>Модульна контрольна робота</td></tr><tr><td>50 балів</td><td>50 балів</td></tr></table> Рейтинг модуля обчислюється у такий спосіб: 1. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності аспіранта (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється за 4-бальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять оцінюється в «0» балів. У кінці вивчення дисципліни напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу аспіранта як середнє арифметичне поточних оцінок за ці види роботи (помножити на 10) з округленням до десятої частки, що є рейтинговим балом аспіранта за роботу протягом семестру (максимум – 50 балів). 2. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни є складником семестрового рейтингу і оцінюється за 4-бальною шкалою. Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал у такий спосіб: «відмінно» – 50 балів, «добре» – 40 балів, «задовільно» – 30 балів, «незадовільно» – 20 балів. Неявка на модульну контрольну роботу – 0 балів. 3. Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за модульну контрольну роботу. Максимальний рейтинговий бал аспіранта становить 100 балів. 4. Вимоги до заліку: оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином: <table><tr><td>90 – 100 балів</td><td>A</td><td rowspan="5">}</td><td rowspan="5">зараховано</td></tr><tr><td>82 – 89 балів</td><td>B</td></tr><tr><td>75 – 81 бал</td><td>C</td></tr><tr><td>66 – 74 бали</td><td>D</td></tr><tr><td>60 – 65 балів</td><td>E</td></tr><tr><td>0 – 59 балів</td><td>FX</td><td></td><td>не зараховано</td></tr></table>	Аудиторна та самостійна робота аспіранта	Модульна контрольна робота	50 балів	50 балів	90 – 100 балів	A	}	зараховано	82 – 89 балів	B	75 – 81 бал	C	66 – 74 бали	D	60 – 65 балів	E	0 – 59 балів	FX		не зараховано
Аудиторна та самостійна робота аспіранта	Модульна контрольна робота																				
50 балів	50 балів																				
90 – 100 балів	A	}	зараховано																		
82 – 89 балів	B																				
75 – 81 бал	C																				
66 – 74 бали	D																				
60 – 65 балів	E																				
0 – 59 балів	FX		не зараховано																		

	Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку. Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – Е та бал. Якщо аспірант під час заліку отримав оцінку «не зараховано», то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну. <i>Об'єкти контролю:</i> володіння методичними знаннями і вміннями викладача іноземних мов і культур. <i>Форми контролю:</i> усна співбесіда, виконання підсумкового тесту. <i>Критерії оцінювання:</i> 1) усна співбесіда оцінюється за критеріями: відповідність змісту, повнота і ґрунтовність викладу, термінологічна коректність, правильність виконання завдань, здатність до обґрунтування методичних рішень; 2) тест оцінюється за критерієм: правильність виконання тестових завдань. <i>Схема оцінювання.</i> Усна співбесіда та виконання тесту оцінюються згідно визначених критеріїв за шкалою «зараховано», «не зараховано».
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Знати: основні поняття і категорії методики навчання іноземних мов і культур, теорію вправ для формування іншомовної комунікативної компетентності, сучасні підходи до формування іншомовної комунікативної компетентності, форми, види і способи контролю та оцінювання рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності, форми організації освітнього процесу з навчання іноземних мов і культур у вищій школі. Вміти: визначати й аналізувати цілі, зміст, принципи, методи і прийоми навчання іноземних мов і культур у вищій школі, аналізувати і розробляти вправи різних типів і видів, планувати і реалізовувати різні форми організації освітнього процесу з навчання іноземних мов і культур у закладі вищої освіти. Для успішного освоєння дисципліни аспіранти повинні володіти знаннями в галузі психології, педагогіки вищої школи, інформаційних технологій в освіті, що створює необхідну базу для вивчення курсу «Професійно-методична компетентність викладача іноземних мов» і мають високу ступінь кореляції з ними.

Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основна література Бігич, О. Б., Майєр, Н. В., & Руснак, Д. А. (2016). <i>Теорія і практика проведення позааудиторної роботи з іноземної мови: сценарії позааудиторних заходів</i>. Вид. центр КНЛУ. Задорожна, І. П. (2011). <i>Організація самостійної роботи майбутніх учителів англійської мови з практичної мовної підготовки</i>. Вид-во ТНПУ. Майєр, Н. В. (2015). <i>Формування методичної компетентності у майбутніх викладачів французької мови: теорія і практика</i>. Вид. центр КНЛУ. Майєр, Н. В., & Устименко, О. М. (2018). <i>Практикум з методики використання сучасних засобів, методів і технологій навчання іноземних мов і культур: навч.-метод. посіб. для самостійної роботи студентів магістратури</i>. Ліра-К. Майєр, Н. В., Устименко, О. М., & Борецька, Г. Е. (2020). <i>Практикум з формування тестової компетентності майбутніх учителів іноземних мов і культур</i>. Ліра-К. Ніколаєва, С. Ю., Борецька, Г. Е., Майєр, Н. В., Устименко, О. М., & Черниш, В. В. (2015). <i>Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах</i>. Ленвіт. Ніколаєва, С. Ю., Бориско, Н. Ф., & Майєр, Н. В. (2019). <i>Методика навчання іноземних мов і культур в європейському контексті у закладах вищої освіти: навчально-методичний посібник для студентів магістратури</i>. Вид. центр КНЛУ. Тарнопольський, О. Б. (2006). <i>Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти</i>. Інкос. Тарнопольський, О. Б., & Кабанова, М. Р. (2019). <i>Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі</i>. Університет ім. А. Нобеля. Bleichenbacher, L., Goullier, F., Rossner, R., & Schröder-Sura, A. (2020). <i>A guide to teacher competences for languages in education</i>. Council of Europe Publishing. Clandfield, L., & Hadfield, J. (2021). <i>Live online teaching: Creative activities for delivering language lessons remotely</i>. Pavilion Publishing and Media Ltd. Danesi, M. (2024). <i>Artificial intelligence in foreign language learning and teaching: Theory and practice</i>. Nova Science Publishers. Fischer, J., Rouveyrol, L., Sawicka, B., & Zabala-Delgado, J. (2024). <i>CEFR Companion Volume</i>
---	--

- implementation toolbox*. Council of Europe Publishing.
- Galaczi, E. (2023). *English language education in the era of generative AI: Our perspective*. Cambridge University Press.
- Gerber, B., Andrade, A.-I., Schröder-Sura, A., & Vlad, M. (2024). *Developing teacher competences for pluralistic approaches – Tools for teacher education*. Council of Europe Publishing.
- Kukulska-Hulme, A., Bossu, C., Charitonos, K., Coughlan, T., Deacon, A., Deane, N., Ferguson, R., Herodotou, C., Huang, C-W., Mayisela, T., Rets, I., Sargent, J., Scanlon, E., Small, J., Walji, S., Weller, M., & Whitelock, D. (2023). *Innovating pedagogy 2023*. The Open University.
- Ollivier, Ch., Jeanneau, C., Höfler, E., Natri, T., & Szigeti, U. (2024). *Digital citizenship through language education*. Council of Europe Publishing.
- Reinders, H., Kukulska-Hulme, A., & Wilson, A. (2024). *Humanising technology in language learning and teaching*. Oxford University Press.
- Souton, Ch. (2021). *Teaching in challenging circumstances*. Cambridge University Press.
- Ur, P. (2024). *A course in English language teaching*. 3rd ed. Cambridge University Press.

Додаткова література

- Коваль, Т. І., Сисоєва, С. О., & Сущенко, Л. П. (2009). *Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності*. Вид. центр КНЛУ.
- Колодзько, Т. М. (2012). *Сучасні технології формування соціокультурної компетенції студентів вищих навчальних закладів*. Ленвіт.
- Котенко, О. В. (2012). *Сучасний викладач іноземної мови вищого навчального закладу: професійно-особистісний аспект*. *Вища освіта України*, 3, 62–65.
- Мазайкіна, І. О., Ямчинська, Т. І., & Громов, Є. В. (2017). *Особистісно орієнтовані технології навчання іноземних мов*. ВДПУ ім. М. Коцюбинського.
- Майер, Н. В., & Ніколаєва, С. Ю. (2017). Програма педагогічної асистентської та доцентської практик доктора філософії зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». *Вісник КНЛУ. Серія «Педагогіка та психологія»*, 27, 32–44.
- Устименко, О. М. (2023). Професійно-методична підготовка вчителя проєктного навчання англійської мови в умовах реформування освітньої галузі. *У Problems and strategies for the development of pedagogical and psychological*

	<i>education in Ukraine and EU countries</i> (с. 63–67). Baltija Publishing. Bakhmat, N., Ustymenko, O., Nikolenko, L., Chernova, T., & Olyanich, V. (2023). Theoretical and methodological analysis of modern educational phenomena: Gamification, digitalization. <i>Revista on line de Política e Gestão Educacional</i>, 27(2), e023037. Maiier, N. (2017). Distance learning technologies in organizing self-study work of students majoring in philology. <i>Information Technologies and Learning Tools</i>, 59(3). 96–102. Maiier, N. (2017). The methodological training of university teachers to implement intercultural foreign language education: the competency-based approach. <i>Advanced Education</i>, 8, 4–9. Maiier, N., & Ustymenko, O. (2018). Modern methods and technologies for developing pre-service foreign language and culture teachers' methodological competence. <i>Advanced Education</i>, 10, 12–20. North, B., Piccardo, E., & Goodier, T. (2018). <i>Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment. Companion volume with new descriptors</i>. Council of Europe Publishing.
Форми і способи поточного та семестрового контролю	Поточне оцінювання полягає у визначенні рівня підготовки аспіранта до практичного заняття і якості виконання завдання у процесі самостійної позааудиторної роботи. Рівень підготовки аспірантів до практичного заняття (теоретичні знання з теми заняття) оцінюється за п'ятибальною шкалою. Аспірант отримує 0 балів, якщо був присутній на практичному занятті, але не взяв участь в обговоренні його питань, або не відвідав його. У випадку, якщо аспірант не відвідав принаймні одне практичне заняття, він допускається до заліку лише за умови його (їх) відпрацювання. Самостійна позааудиторна робота полягає у виконанні завдання до кожного практичного заняття і має на меті формування і розвиток професійно-методичних умінь аспіранта як викладача іноземних мов. Виконані завдання демонструються аспірантами під час практичного заняття у процесі професійно орієнтованої рольової гри. Максимальна оцінка за виконання завдання – 5 балів. За невиконання такого завдання аспірант отримує 0 балів. Напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу аспіранта як середнє арифметичне поточних оцінок за ці види роботи (помножити на 10) з округленням до десятої частки, що є рейтинговим

	балом аспіранта за роботу протягом семестру (максимум – 50 балів).
--	---

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та методики навчання мов, протокол
№ 20 від 25 червня 2025 р.

Завідувач кафедри

Валентина ЧЕРНИШ